

hvorum der er Spørgsmaal, det er en meget lille Sum, som utvivlsomt ikke vil udøve nogen væsentlig Indflydelse paa den hele Sag. Hvad den anden Del af Indstillingen angaar, som gaar ud paa at give en Understøttelse til denne Fabrik, kan jeg, hvormeget dette Anlæg end interesserer mig, ikke finde den rigtig. Ethvert nyt Foretagende har Besværigheder og Bønseligheder at overvinde i Begyndelsen, hvad enten man vil dyrke Suckerroer, eller paa hvilken anden Maade man vil anvende sine Penge, det er Noget, som hører med til Anlægsomkostningerne ved alle saadanne Fabrikker, og der er ingen Grund for Staten til at tage sig mere af det ene Anlæg end af det andet. Der er ganske vist de samme Grunde for Staten her som paa andre Steder til at give den Beskyttelse, som i det Hele gives; men da jeg er en Modstander af enhver Beskyttelse, kan jeg, saa meget mere fordi Sagen angaar mine egne Interesser, snarere mindre end ellers stemme for denne Beskyttelse. Naar det undertiden siges, at en saadan Industri i det Mindste burde være fri for det Tryk, som man lægger paa den ved at beskaffe den paa denne Maade, er det simple Svar jo dette: Hvorledes vil denne Industri blive stillet, naar man ophæver al Afgift af Sucker? Hvis man tillige befrier det Sucker, der indføres, for Skat, er det klart, at den ikke vil blive stillet væsentlig bedre end nu, da den maa betale Afgift. Den vilde maasse være lidt bedre stillet, hvis der slet ingen Afgift betales af Sucker, og vi kunne jo Alle være enige om, at det var meget ønskeligt, om man helt kunde befri Borgerne for at betale Afgift paa Sucker; men det ere vi jo desværre for det Første ikke istand til at gjøre. Jeg maa da altsaa i al Rothed erklære, at jeg ikke kan stemme for den Indstilling, som her er foreslået af Udvalgets Flertal. Maa jeg dog overfor det ærede Medlem, som jeg i denne Henseende er enig med, det ærede Medlem for Slagelse (Løber), bemærke, at han vistnok brugte afskillige meget urigtige Ytringer om dette Anlæg. Han talte om meget feilagtige Beregninger og om, at Anlægget ikke kunde holdes vedlige uden ved flige Foranstaltninger og Andet af den Art, og han sagde blandt andet, at det fremgik af Marsregnskabet. Alle disse Ytringer ere fuldstændig urigtige, eksempelvis hvad han talte om, der skulde fremgaa af Marsregnskabet. Regnskabsaaret gaar til 1ste Mai, og der kan altsaa slet ikke foreligge noget Regnskab for det Aar, hvori vi nu ere. Naar der her er Tale om Beskaffenheden og Omfanget af den Beskatning, der er bragt i Forslag, maa jeg udtale, at jeg ikke tror, at den i og for sig har stor Betydning for Fabrikken, thi saavidt jeg har Kundskab om denne Fabriks Virksomhed, vil den hele Forbed, som der kan være Tale om at indvinde i disse 5 Aar, efter hvad jeg har kunnet udregne, kun blive et Par Tusind Rigsdaler ialt, saa stor Interesse for Fabrikken har den hele Sag i Grunden

ikke, ligesom jeg paa den anden Side ganske vist ikke tror, at Beskyttelsen kan blive til nogen Byrde for Statskassen. Men ligesom jeg i sin Tid ansaa det for principrigtigt ikke at fritage denne Fabrikation for Byrden, saaledes er jeg paa Grund af samme Princip ikke stemt for den væsentligste Del af den Indstilling, som foreligger fra Udvalgets Flertal. Jeg vil dog sige til, at denne Slutningsbemærkning ikke maa forstås, som om jeg paa nogen Maade var bemyndiget til at udtale mig om, hvad man fra Fabrikens Standpunkt tenker om Sagen. Netop fordi jeg har Ansuelser, som ikke kunne antages at være til Fordel for Fabrikken, har jeg holdt mig borte fra enhver nærmere Forhandling om denne Sag, og kjender ikke Bestyrelsens Opfattelse deraf. Saavidt jeg kan skjønne, har imidlertid, som sagt, Sagen ikke stor Interesse for Fabrikken og vil heller ikke have nogen væsentlig Betydning for Statskassen.

Sohn: Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Antfer) sluttede med at sige, at han, hvis han tidligere havde faaet de nu fremkomne Oplysninger angaaende den Mand, om hvem der er Tale i det Forslag, som er stillet af det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds (Gad) ikke vilde have været med til at undlade at gjøre Indstilling i saa Henseende. Hvis denne Mand virkelig har nogen Ret til Pension, synes det mig ikke, han behøver at gaa til Rigsdagen for at bede derom, thi han kan da søge sin Ret hos Domstolene, og hvis han ikke har en saadan Ret, maa det blive en Skjønssag for Thingets Medlemmer, om han har større Adkomst til det Bidrag, hvormed han beeder, end mange Andre, der komme her med Anmodninger. Manden har maasse faaet en temmelig streng Straf — jeg er iøvrigt helt ukjendt med, hvad han er straffet for — men om der end maafe gjælder temmelig strenge Regler for de Militære, forekommer det mig dog, at vi fra vor Side maa være meget varksomme i flige Tilfælde, naar der ikke isærveien foreligger saadanne Oplysninger, at man deraf kan se, at der er slet den Vedkommende Uret. — Det var dog egentlig ikke i Anledning af dette Spørgsmaal, jeg begjærede Ordet, men det var i Anledning af det mest omtalte Spørgsmaal, nemlig Indstillingen under Nr. 15. Det er blevet sagt af adskillige ærede Medlemmer, at man skulde sig paa et meget doktrinært Standpunkt, da man vedtog Loven af 3die Mai 1873. Jeg er tilbøjelig til at tro, at vi Alle have lige stor Skyld i den Henseende; thi saavidt jeg husker, var der ikke nogen stor Uenighed om denne Sag, men ved Siden deraf synes det mig, at netop disse Medlemmer have gjort sig mest skyldige i at være doktrinære, og det langt mere end vi Andre, idet de have opstillet ikke saa Doktriner, som jeg ikke tror kunde bestaa deres Prøve, naar de bleve stillede lige overfor virkelig praktiske Forhold. Det har overra-